

С и л а б у с к у р с у

В а л ю т н а п о л і т и к а

Освітньо-професійна програма «Банківська справа»
Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу
Забчук Галина Михайлівна

Контактна інформація

halynakv@gmail.com

Опис дисципліни

Дисципліна "Валютна політика" спрямована на формування у студентів теоретичних знань щодо основ державного впливу на валютну сферу економічних відносин, базових напрямків реалізації валютної політики, пов'язаних із управлінням обмінним курсом, платіжним балансом, золотовалютними резервами, застосуванням валютних обмежень, а також на оволодіння навичками практичного використання набутих фундаментальних знань з монетарного і валютного регулювання щодо впливу основних грошово-кредитних і валютних інструментів центрального банку на роботу банківського сектору і економіку, що є необхідним у процесі вирішення комплексних проблем і реалізації адекватних управлінських заходів на рівні банківських установ з метою забезпечення їх ефективної діяльності та мінімізації ризиків.

Вивчення курсу «Валютна політика» передбачає наявність ґрунтовних знань із суміжних дисциплін (гроші та кредит, економічна теорія, макроекономіка, фінанси, центральний банк і грошово-кредитна політика, банківські операції, міжнародна економіка), цілеспрямованої праці із вивчення нормативних документів, спеціальної фахової літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання комплексних практичних індивідуальних завдань.

Основними результатами вивчення курсу «Валютна політика» є вміння: реалізовувати управлінські рішення з урахуванням значення валютної політики для банківського сектору; застосовувати поглиблені знання з аналізу впливу стану платіжного балансу на валютну сферу і економіку; оцінювати валютно-курсову динаміку для визначення потенційних ризиків банківського бізнесу; обґрунтовувати оптимальні управлінські рішення щодо діяльності банків з урахуванням впливу валютного регулювання і контролю на основні аспекти банківського бізнесу і економічний розвиток.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
5 / 3	Тема 1. Організаційні засади валютної політики	Володіти фундаментальними теоретичними знаннями щодо змісту, структури, інституційних засад реалізації та ролі і місця валютної політики у загальній системі державного регулювання економічних відносин на рівні національної економіки та світового господарства.	Тести, питання
5 / 3	Тема 2. Центральний банк у механізмі реалізації валютної політики	Розуміти функції і роль центрального банку як головного органу валютного регулювання у ринковій системі господарювання, вміти аналізувати особливості застосування загальних і спеціальних інструментів валютної політики, знати їх позитивні і негативні риси, моделювати і прогнозувати наслідки їхнього впливу на діяльність банківської системи, стан грошового обігу і фінансового ринку, а також перебіг економічних процесів загалом.	Задачі, питання
5 / 2	Тема 3. Валютно- курсова політика	Розуміти необхідність визначення обмінного курсу як у зовнішньоекономічних відносинах, так і для внутрігосподарських процесів, знати основні напрями реалізації політики обмінного курсу центрального банку, можливі режими курсоутворення, їх переваги, недоліки та вплив на економіку, правильно оцінювати критерії для вибору оптимального режиму валютного курсу, а також вміти прогнозувати наслідки валютно-курсової політики для функціонування банківського сектору, грошової сфери і економіки загалом.	Тести, питання, задачі
5 / 3	Тема 4. Валютна політика і платіжний баланс країни	Знати принципи складання платіжного балансу та усвідомлювати його роль як для ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності, так і для державного впливу на економічний розвиток, розуміти структуру статей платіжного балансу та особливості відображення у них притоку і відтоку валютних коштів, вміти здійснювати аналіз стану платіжного балансу з урахуванням різних чинників впливу та оцінювати вплив валютної політики центрального банку на стан платіжного балансу з відповідними наслідками для валютно-курсової динаміки, інфляції та функціонування банківської системи і економіки країни.	Задачі, питання

5 / 2	Тема 5. Формування золотовалютних резервів як елемент валютної політики	Розуміти суть, необхідність та принципи формування офіційних золотовалютних резервів країни, їхню структуру та значення динаміки для стану грошового обігу, інфляції, стабільності валютного ринку, а також роботи банківського сектора. Знати можливості ефективного управління золотовалютними резервами, вміти аналізувати вплив політики центрального банку щодо зміни резервів на загальний стан економіки країни і ефективність функціонування окремих банківських установ.	Питання, тести, задачі
5 / 2	Тема 6. Політика валютних обмежень	Володіти знаннями щодо основних цілей і елементів політики валютних обмежень, її напрямів щодо сфер діяльності резидентів і нерезидентів, а також поточних і фінансових операцій, уміти аналізувати і прогнозувати можливі наслідки зміни у діючій системі валютних обмежень країни для стану економіки, валютного ринку та ефективності діяльності банківських установ.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII (редакція від 01.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#top>
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. №2121-III (редакція від 05.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
3. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. №959-XII (редакція від 01.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
4. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679-XIV (редакція від 05.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
5. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 5.04.2001 р. №2346-III (редакція від 01.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>
6. Про Митний тариф України : Закон України від 4.06.2020 р. №674-IX (редакція від 01.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
7. Стратегія монетарної політики Національного банку України : Схвалено рішенням Ради Національного банку України № 37-рд від 13.07.2018 р. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-monetarynoyi-politiki-natsionalnogo-banku-ukrayini>
8. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. №368 (редакція від 01.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
9. Методологічний коментар до статистики зовнішнього сектору України (відповідно до 6-го видання “Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції”). URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/JEqOfTyUFYQsHkW>
10. Дзюблюк О. В., Галіцейська Ю. М. Валютна політика з управління обмінним курсом : методичні вказівки з вивчення дисципліни «Валютна політика». Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 50 с.
11. Дзюблюк О. В., Галіцейська Ю. М. Методичні вказівки з вивчення дисципліни «Валютна політика». Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 30 с.

- 12.Дзюблюк О. В., Галіцейська Ю. М. Платіжний баланс і валютна політика: методичні вказівки з дисципліни «Валютна політика». Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 36 с.
- 13.Дзюблюк О. В. Зростання ролі грошово-кредитної політики у регулюванні економічних процесів в умовах пандемічної кризи. *Банківська справа*. 2021. №1. с. 3-26.
- 14.Дзюблюк О. В. Еволюція ролі золота у сучасній монетарній системі. *Банківська справа*. 2020. №1. С. 3-26.
- 15.Дзюблюк О. В.Економічний розвиток і банківський сектор в умовах глобальної пандемічної кризи. *Фінанси України*. 2020. №6. С. 25-56.
- 16.Дзюблюк О. В. Валютно-курсові аспекти антикризової економічної політики. *Банківська справа*. 2017. №4. С. 14-33.
- 17.Дзюблюк О. В. Теоретичні аспекти визначення вартості грошей залежно від їх форм в обігу. *Світ фінансів*. 2018. №1. С. 82-94.
- 18.Трансформація банківської системи у контексті глобалізаційних викликів : монографія / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Vienna : Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. – 354 с.
- 19.Adrian T., Laxton D., Obstfeld M. Advancing the frontiers of monetary policy. Washington, D.C.: International Monetary Fund, 2018. 279 p.
- 20.Battilossi S. Handbook of the History of Money and Currency. Singapore : Springer Nature Singapore Pte Ltd, 2020. 1094 p.
- 21.Bergsten C. F., Gagnon J. E. Currency Conflict and Trade Policy. A new strategy for the United States. Washington, DC : Peterson Institute for International Economics, 2017. 240 p.
- 22.Choudhry M. An introduction to banking, principles, strategy and risk management. London : Wiley, 2018. 564 p.
- 23.De Soto J. H. Money, Bank Credit and Economic Cycles. 4th ed. Auburn : Mises Institute, 2020. 881 p.
- 24.Forrest J. Y., Ying Y., Gong Z. Currency Wars. Offense and Defense through Systemic Thinking. Cham : Springer, 2018. 607 p.
- 25.Goldstein J. Money: The True Story of a Made-Up Thing. New York : Hachette Books, 2020. 272 p.
- 26.Keynes J. M. The General Theory of Employment, Interest, and Money. Cham : Palgrave Macmillan, 2018. 404 p.
- 27.Kuroda A. A Global History of Money. New York : Routledge, 2020. 213 p.
- 28.Labonte M. Monetary Policy and the Federal Reserve: Current Policy and Conditions. *Congressional Research Service*. February 6, 2020. 23 p.
- 29.Landsburg S. E. The Essential Milton Friedman. Toronto : Fraser Institute, 2019. 69 p.
- 30.Mishkin F. S. The Economics of Money, Banking, and Financial Markets. 20th ed. New York : Pearson, 2019. 720 p.
- 31.Tasca P., Aste T. Banking Beyond Banks and Money A Guide to Banking Services in the Twenty-First Century. London : Springer, 2017. 316 p.
- 32.Walsh C. E. Monetary Theory and Policy. 4th ed. Cambridge, MA : MIT Press, 2017. 661 p.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3)	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20%	20%	40%	100%
1. Опитування під час заняття (2 теми по 10 балів = 20 балів) Тестування – 10 балів Оцінка за самостійну роботу макс. 20 балів Модульна робота – макс. 50 балів	1. Опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів) Тестування – 10 балів Оцінка за самостійну роботу макс. 20 балів Модульна робота – макс. 50 балів	1. Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів. Захист КПІЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів	1. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – 40 балів 2. Завдання 1. – макс. 30 балів 3. Задача – макс. 30 балів	100

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)